

[Justitsministeren.]

andre Aarsager er blevet interneret med Urette. Man maa ikke glemme, at Interneringerne skete paa Grundlag af Lister, der var udarbejdet under meget vanskelige og meget farlige Forhold, endnu medens Tyskerne holdt Landet besat, og det er vel forstaaeligt, at der under de Forhold kunde indløbe Fejl. Det er ikke Tanken at hjemle Erstatningskrav for nogen, som paa en eller anden Maade ved sit eget Forhold, sit tyske Sindelag, tysk Orientering, sit Medlemsskab af tyske Foreninger selv har bevirket, at man under de Omstændigheder, der forelaa den 5. Maj, maatte sætte dem fast. De, der er kommet ud for det, maa tage Skade for Hjemgæld.

Endnu skal jeg bemærke, at det maaske kan være forekommet, at Personer, som med Urette er interneret i Dagene efter 5. Maj, ogsaa er blevet overgivet til Politiet, fremstillede i Grundlovsforhør og fængslet, uden at den rette Sammenhæng med, at de var uskyldige, straks har kunnet oplyses. For disse Personer, som baade har været interneret og har været fængslet i Henhold til Dommerkendelse, kommer Sagen til at ligge saadan, at de baade har Krav paa Erstatning efter dette Lovforslag, nemlig for den Tid, de har været interneret, og desuden Krav paa Erstatning efter Retsplejelovens almindelige Regler, idet de derefter har været underkastet Fængsling.

Om Lovforslagets enkelte Bestemmelser skal jeg bemærke følgende. § 1 hjemler Erstatning baade for Formueskade, for Lidelse og for Tort til dem, der uforskyldt har været underkastet Internering. Det føjes til i 2det Stykke, at Interneringen ikke kan anses for uforskyldt, saafremt den paagældende under den tyske Besættelse har tilhørt Partier eller Organisationer, der har samarbejdet med eller er blevet støttet af Besættelsesmagten, eller som har givet Udtryk for tyskorienteret eller nazistisk Indstilling, eller saafremt han har samarbejdet med Besættelsesmagten eller med Personer eller Institutioner, som samarbejdede med denne, eller i Besættelsestiden har haft utilbørligt Samkvem med herværende Tyskere eller paa anden Maade udvist nationalt uværdig Optræden, saa at det maa anses for rimeligt, at man ved Landets Befrielse som en foreløbig Sikkerhedsforanstaltning internerede den paagældende.

I § 2 fastsættes det, at Erstatning for Tort og Lidelse skal udredes med et Grundbeløb paa 100 Kr. med Tillæg af 25 Kr. for hver paabegyndt Uge, Interneringen har varet. Det vil altsaa sige, at den, der er ble-

vet interneret og maaske straks efter løsladt, fordi Fejlen er opklaret, i hvert Fald for Lidelse og Tort vil have Krav paa 125 Kr. Interneringen regnes naturligvis at have taget sin Begyndelse i samme Øjeblik, som Friheden er blevet berøvet den paagældende. Efter § 2 bliver der under ganske særlige Omstændigheder Mulighed for en Forhøjelse af Grundbeløbet, men det normale er, at Satserne er dem, som jeg lige nævnte. Jeg lægger ogsaa Vægt paa, at disse Satser som Hovedregel fastsættes ens for alle, for at der ikke ved en Graduering skal blive Mulighed for bagefter at anstille en sammenlignende Bedømmelse mellem forskellige Personer, som uberettiget har været interneret, i Retning af, om denne uberettigede Internering har haft et større eller mindre Omfang.

Disse faste Beløb i Henhold til § 2 gælder kun for Lidelse og Tort, § 1 hjemler desuden, som jeg nævnte, Erstatning for Formueskade, og for denne Erstatning er der ikke fastsat nogen Begrænsning.

Ved § 3 træffes den Bestemmelse, at Afgørelsen i Spørgsmaal om Ret til Erstatning henlægges til særlige Oprejsningsnævn, hvoraf der bliver et Antal, fordelt over Landet; efter Lovforslaget skal deres Antal og Omraade fastsættes af Justitsministeren. Oprejsningsnævnene faar hver 3 Medlemmer; det ene Medlem skal være en Dommer, som skal være Formand, det andet Medlem skal opfylde Betingelserne for at kunne beskikkes som Dommer, og det tredje Medlem skal være en af de Sagførere, der virker som beskikket Forsvarer inden for det paagældende Nævns Omraade, og Udnævnelsen af ham skal ske efter Indstilling af Sagfører-raadet.

§ 4 bestemmer, at Kravet om Erstatning skal fremsættes skriftligt over for vedkommende Oprejsningsnævn inden den 1. Januar 1946, idet man lægger Vægt paa hurtigt at faa disse Sager frem, saa at de hurtigt kan faa deres Afgørelse. Endvidere indeholder Paragraffen Hjemmel for, at Justitsministeren under ganske særlige Omstændigheder skal kunne tillade, at en Sag indbringes for Oprejsningsnævnet, ogsaa efter den nævnte Dato.

§ 5 paalægger Nævnet at drage Omsorg for Sagens Oplysning. Den, der søger Erstatning, skal, hvis han begærer det, have Lejlighed til at fremstille sig og mundtlig afgive Forklaring for Oprejsningsnævnet. Nævnet skal være berettiget til at afhøre andre Personer og, hvis det findes nødvendigt, foretage retligt Forhør.

§ 6 bestemmer, at Nævnet skal træffe sin Afgørelse ved en formelig Kendelse, der